

N:o 178.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 19 maj 1905.
— — — — Andra Kammaren 19 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående beskattningen af socker.

(Bevillningsutskottets betänkanden n:is 21 och 22 samt memorifal n:is 33, 34 och 39.)

Till Konungen.

Genom proposition, n:o 76, af den 6 mars innevarande år har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett vid propositionen fogadt förslag till förordning om beskattning af socker. Ifrågavarande författningsförslag är grundadt på principen af en konsumtionsskatt, och har i detta afseende likasom i fråga om storleken af den föreslagna skattesatsen Riksdagen icke haft något att mot förslaget erinra. Där-
emot har Riksdagen vid granskning af förslaget i öfrigt funnit skäl till följande erinringar.

I 4 § af ifrågavarande förordning meddelas stadgande om villkoren för export af socker.

Enligt hvad artikeln 6 i Brysselkonventionen af den 5 mars 1902 gifver vid handen, kunna bestämmelserna i konventionen, såvidt de

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 51 Häft. (N:o 178.) 1

angå Sverige, uppdelas i två olika klasser, nämligen dels sådana, hvilkas tillämpning är beroende däraf, huruvida export af socker från Sverige kommer att äga rum, och dels sådana, som skulle träda i kraft omedelbart efter det konventionen blifvit af Sverige ratificerad.

Till förstnämnda klass höra bestämmelserna i artikel 1 om afskaffande af direkta eller indirekta premier, som tillverkning eller utförsel åtnjuter, vidare föreskrifterna i artikel 2 om skyldighet att ställa råsockerfabriker och sockerraffinaderier under ständig kontroll samt slutligen stadgandet i artikel 3 angående skyldighet att till visst belopp begränsa tilläggsafgiften eller den s. k. surtaxe, d. v. s. skillnaden mellan beloppet af de afgifter och skatter, som påföras utländskt socker, och beloppet af de afgifter och skatter, som drabba inhemskt socker. Samtliga dessa föreskrifter skola icke vara för Sverige gällande, så länge Sverige icke exporterar socker. I konventionen finnes emellertid icke någon bestämd föreskrift om utsträckningen af den export, som må förekomma utan att Sveriges undantagsställning i berörda hänseende skall anses hafva upphört. Afgörandet af denna fråga är öfverlämnadt åt den med anledning af konventionen inrättade ständiga kommissionen i Bryssel. Export torde dock, enligt hvad af de vid konferensen förda protokoll framgår, anses föreligga redan vid upprepad utförsel af ett kvantum af några tusental kilogram. Därest kommissionen skulle förklara Sverige tillhöra de sockerexporterande länderna, skulle följaktligen för Sverige inträda skyldighet att i enlighet med konventionens bestämmelser ordna sin sockerlagstiftning. Sverige hade därvid att välja mellan antingen att nedsätta surtaxen till högst 6 francs (4,32 kronor) för 100 kilogram för raffineradt och därmed likställt slag af socker samt högst 5,50 francs (3,96 kronor) för annat socker, hvilket under den nya ordningen vore liktydigt med en sänkning af tullen, till resp. 4,32 och 3,96 öre för kilogram räknadt, eller ock att frånträda sin nuvarande ställning till konventionen och få sin export belagd med särskild tilläggstull, motsvarande den premie, som skall anses ligga i den högre surtaxen.

Hvad angår den förstnämnda åtgärden eller tullens sänkning, läser industrien icke kunna bestå utan ett vida högre skydd, än som efter en dylik nedsättning skulle kvarstå, och genom den senare af omförmälda båda åtgärder torde sockrets afsättning i utlandet komma att omöjliggöras. Det läser ock med allt skäl kunna ifrågasättas, huruvida inom en öfverskådlig framtid en förmånlig export verkligen kan tänkas komma till stånd här ifrån landet. Under sådana förhållanden torde

de i nu omförmälda afseende föreslagna bestämmelserna, såvidt de innefattas i förra delen af paragrafen, icke böra äga tillämpning, så länge Brysselkonventionen är för Sverige gällande, och har därför en tilläggsbestämmelse härom införts i §.

Hvad härefter beträffar stadgandet i senare delen af denna paragraf, torde detta för närvarande hafva betydelse endast med afseende å punsch, men väl är det af vikt att så ordna förhållandena, att till denna ingalunda obetydliga exportartikel svenskt socker må kunna användas. Såsom framdeles möjliga exportartiklar, hvilka skulle beröras af stadgandet, märkas tillverkningar af våra skogsbär äfvensom kondenserad mjölk.

Beträffande artikeln punsch gäller för närvarande jämlikt § 9 mom. 5 tulltaxeunderrättelserna och generaltullstyrelsens med stöd därpå meddelade resolutioner, att restitution vid utförseln beviljas för den tull, som erlagts för de till exportvaran använda kvantiteter socker och arrak, hvilken restitution beräknas och utgår med visst belopp för liter utförd vara.

Med hänsyn härtill och med afseende å hvad nu föreliggande författningsförslag i öfrigt innehåller i fråga om tidpunkten och ordningen för sockerskattens erläggande läser det kunna ifrågasättas, huruvida ej lämpligast vore, att socker, som användes vid tillverkning af punsch, afsedd för export, blefve i vanlig ordning beskattadt, med rätt för tillverkaren att sedermera vid varans utförsel erhålla restitution af skatten för sockret likaväl som af den tull, som kan belöpa på de vid tillverkningen använda ingredienser. Därest utländskt socker användes vid exportvarans framställning, blefve det inkonsekvent, om, såsom Eders Kungl. Maj:ts förslag synes afse, befrielse från skatten skulle äga rum medelst skatteafföring, under det att belöpande tull skulle erläggas för att efter exporten restitueras. Samma inkonsekvens komme äfven i viss mån att göra sig gällande vid användning af svenskt socker, då i detta fall tullrestitution för arraken skulle ifrågakomma. Önskligt vore väl, att ett likartadt förfarande med afseende å tull och skatt i hvilketdera fallet som helst kunde vinna tillämpning. Därest tullmedlen icke borde definitivt vidkännas en eventuell utgift för sockerskattens restituerande, kunde väl svårighet icke möta att vederbörligen godtgöra tullverket af det på 7:de hufvudtiteln uppförda anslag till restitutioner. Kontrollen borde dock ankomma på tullverket, som ju i hvarje fall hade att anordna kontroll med afseende å arraken samt äfven i fråga om sockret, därest detta vore importeradt. Men

denna omständighet och det förhållande, att med afseende å tullrestitution åtminstone för en i varan ingående ingrediens (arraken) bestämmelser innehållas i de af Riksdagen beslutade tulltaxeunderrättelserna, böra emellertid föranleda, att hufvudgrunderna för en eventuell skatte-restitution blifva Riksdagen underställda.

Med afseende å sådana artiklar som ofvan omförmälda tillverkningar af skogsbär samt kondenserad mjölk — därest öfver hufvud taget det kan anses vara af behovet påkalladt att i förevarande lagstiftning redan nu taga hänsyn till dessa eller andra dylika tillverkningar — torde förhållandena gestalta sig något annorlunda, beroende därpå, att därvid oftast icke kunde blifva fråga om tullrestitution samtidigt med skatterestitutionen och att följaktligen kontrollen icke i regeln kunde läggas å tullverket.

Förevarande fråga synes sålunda tariffva en närmare utredning, och lärer i afbidan därpå med afgörandet så mycket hellre kunna anstå, som Riksdagen hinner att ännu en gång sammankomma, innan den nya sockerbeskattningsformen träder i kraft.

Riksdagen har därför ansett nu ifrågavarande del af paragrafen böra ur förordningen utgå och i stället funnit sig böra anhålla, att Eders Kungl. Maj:t ville låta verkställa närmare utredning angående lämpligaste formen för beviljande af frihet från sockerskatt för socker, som användes vid tillverkning af vissa slag af exportvaror, samt för Riksdagen framlägga förslag till de grunder, hvilka därvid böra tillämpas.

5 § i förslaget innehåller föreskrift bland annat därom, att tillverkare eller nederlagsinnehafvare må för en tid af två månader åtnjuta anstånd med skattens erläggande samt i fråga om importeradt socker att sockerskatt skall samtidigt med tullen till tullverket erläggas. Riksdagen har emellertid ansett ifrågavarande tidrymd lämpligen kunna utsträckas till tre månader.

10 och 11 §§ i förordningen lämna närmare föreskrifter för fabriks bevakning. Beträffande sådan fabrik, som ligger vid öppen plats eller gata vare sig i stad eller inom område, tillhörande station å statens järnvägar, eller vid allmän hamn, vid hvilka platser bevakning lätt kan ske, har Riksdagen ansett eftergift i föreskrifterna om afstängningen kunna medgifvas; och har dylikt medgifvande syntts böra lämnas af chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå. I anledning häraf har Riksdagen beslutit ett tillägg till 1 mom. i 11 §.

Med hänsyn till det begränsade antalet ingångar och genomgångar

till fabriken, som enligt bestämmelserna i 10 och 11 §§ äro medgifna, har det ansetts nödigt att till förebyggande af fara vid uppkommen ellsolycka föreskrifva, att fabrik må hafva en eller flere lätt tillgängliga förseglade eller plomberade reservutgångar. En bestämmelse härom har intagits såsom särskildt moment i 12 §.

På sätt af 15 § 1 mom. i förslaget framgår, är tillverkare, innan arbete första gången må i fabrik taga sin början, skyldig att till öfverkontrollören öfverlämna beskrifning och planritning öfver fabriken och fabriksområdet. I 16 § har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att byggnader, lägenheter m. m., som icke upptagits i nyssnämnda beskrifning eller som förändrats, icke få användas, förrän de blifvit af öfverkontrollören skriftligen godkända. Någon anledning att i detta fall åt öfverkontrollör inrymma någon vidsträcktare befogenhet än den, som i 15 § medgifves, synes icke förefinnas, utan har därför 16 § omarbetats i syfte att bringas i full öfverensstämmelse med 15 §.

Den i 17 § af förslaget omförmälda driftsanmälan skall innehålla uppgift om, bland annat, det ombud, som i tillverkarens frånvaro skall företråda honom inför kontrolltjänstemännen, en bestämmelse, som hämtats från nu gällande förordning i ämnet. Med afseende härå har framhållits att då, såsom nu blefve fallet, sådana fabriker, som vore i verksamhet året om, komme att underkastas kontroll, syntes lämpligt, att tillverkaren finge hafva flere än ett ombud. Redan för närvarande läser emellertid driftsanmälan i detta hänseende vanligen affattas så, att tillverkaren uppgifver dels ett ombud, dels ock en ersättare för det samma att i händelse af förfall för ombudet inträda i dettas ställe. Något hinder att där så är nödigt uppgifva vare sig ett eller flera ombud synes väl näppeligen förefinnas. Till undanröjande af hvarje tvekan i detta hänseende har emellertid den ändring vidtagits i §:n, att ordet »det» framför ordet »ombud» uteslutits; och har i öfverensstämmelse härmed motsvarande ändring vidtagits i 23 §.

Enligt bestämmelserna i mom. 2 af 25 § skola öfverkontrollörerna förordnas af Eders Kungl. Maj:t, som jämväl bestämmer dem tillkommande ersättning. Samma befogenheter äro enligt gällande brännvins- och maltdryckstillverkningsförordningar tillerkända Eders Kungl. Maj:t.

De till öfverkontrollörerna utgående ersättningsbeloppen finnas bestämda i de ordningsföreskrifter, som blifvit af Eders Kungl. Maj:t utfärdade rörande brännvinsbrännerierna den 13 juli 1887, § 50 och för maltdrycksbryggerierna den 26 juni 1903, 52 §. Enligt dessa föreskrifter erhåller dylik tjänsteinnehafvare, då han är inkallad i tjänstgöring, där ej

Eders Kungl. Maj:t för särskilda fall annorlunda förordnar, dels arfvode beräknadt för öfverkontrollör vid brännvinstillverkningen efter 3,000 kronor om året och för öfverkontrollör vid maldrycksberedningen efter 4,000 kronor om året, dels ock under tjänstgöringstiden ersättning för rese- och expeditiionskostnader med 250 kronor i månaden, hvilket sistnämnda belopp dock, hvad angår öfverkontrollör vid brännvinstillverkningen, höjes till 500 kronor i månaden för tiden från och med den 16 september till och med den 15 maj.

Hvad den öfriga kontrollpersonalen angår, finnas i båda ofvannämnda förordningar och jämväl i nu föreliggande förslag de grunder angifna, efter hvilka ersättning till denna personal skall utgå.

Häraf framgår alltså, att aflöningen till den underordnade kontrollpersonalen fastställes af Riksdagen, under det att däremot ersättningen åt öfverkontrollörerna bestämmes af Eders Kungl. Maj:t.

Från principiell synpunkt synes olikheten mellan det för öfverkontrollörerna tillämpade aflöningssättet och det, som gäller för den öfriga kontrollpersonalen, icke kunna motiveras. Skäl i öfrigt torde icke heller kunna anses föreligga, hvarför de grunder, efter hvilka öfverkontrollör skall äga åtnjuta ersättning, icke skulle blifva föremål för Riksdagens pröfning. Bestämmanderätten i detta afseende borde så mycket hellre tillhöra Riksdagen, som de till öfverkontrollörerna utgående ersättningarna för år uppgå till afsevärda belopp.

På grund häraf och då det tillhör Riksdagen att besluta öfver statsutgifter, förutsätter Riksdagen, som icke ansett sig för närvarande böra vidtaga någon ändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag, att Eders Kungl. Maj:t för Riksdagen framlägger dels förslag till sådan ändring af förevarande förordning, att bestämmelserna rörande ersättning till öfverkontrollör komma att intagas i förordningen, dels ock förslag till motsvarande ändringar i förordningarna angående tillverkning af brännvin samt tillverkning och beskattning af maldrycker.

Hvad härefter förste kontrollörerna angår, skulle dessa, enligt sockerbeskattningskommitténs förslag, utses af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande efter förslag af vederbörande öfverkontrollör och efter hörande af chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå. Eders Kungl. Maj:t har emellertid ansett, att dessa kontrollörer borde förordnas af chefen för nämnda departement.

Det synes emellertid icke stå i öfverensstämmelse med andan i vår författning att åt chefen för ett statsdepartement öfverlämna tillsättandet af tjänstebefattningar, något som för öfrigt i detta fall torde medföra

en onödig centralisation af förste kontrollörinstitutionen. Då härtill kommer, att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i regeln torde kunna förutsättas äga större personlig kännedom om de sökande än chefen för finansdepartementet samt enligt kommitténs förslag chefens för kontroll- och justeringsbyrån yttrande i hvarje fall skall inhämtas, har Riksdagen ansett sistnämnda förslag vara att föredraga framför det af Eders Kungl. Maj:t framlagda. 3 och 4 momenten i 25 § hafva vid sådant förhållande sammanförts till ett, på sätt kommittén föreslagit.

I fråga om aflöningen åt kontrollpersonalen har enligt 25 § 5 mom. i förslaget Eders Kungl. Maj:t ansett denna böra utgå åt förste kontrollör med 12 och åt annan kontrollör med 6 kronor om dagen under tjänstgöringstiden.

Mot det föreslagna arfvodet till kontrollörerna har Riksdagen icke något att erinra.

Hvad åter angår förste kontrollörernas aflöning synes med skäl kunna ifrågasättas, huruvida icke denna i vissa fall blefve väl hög. De förste kontrollörer, som äro anställda vid raffinaderierna och följaktligen i olikhet mot hvad som äger rum vid råsockerbruken tjänstgöra året om, skulle enligt den här ofvan angifna beräkningsgrund komma att uppbära en ersättning af tillhopa 4,380 kronor. Detta synes emellertid i förhållande till det arbete, som åligger dessa tjänstemän, och de kompetensvillkor, som å dem ställas, vara en något för hög aflöning och torde därför tåla vid en minskning. Med en ersättning beräknad till 8 kronor om dagen för tjänstgöringstid, som öfverstiger 6 månader, skulle aflöningen komma att uppgå till 3,640 kronor om året; och torde detta få anses fullt tillräckligt. Riksdagen har förden skull vidtagit den ändring af paragrafen, som häraf påkallas.

Vidkommande härefter de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna om reseersättning till förste kontrollör håller Riksdagen före, att det ej torde möta svårighet att erhålla till förste kontrollör lämplig person, boende inom det län, där fabriken är belägen, eller i dess närhet, särskildt då, såsom Riksdagen beslutit, Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande erhåller i uppdrag att utse nämnda tjänstemän. Då härtill kommer, att den första kontrollörerna tillerkända dagaflöningen torde vara ganska riklig, har Riksdagen ansett, att reseersättning åt förste kontrollör bör fastställas till 10 kronor för hvarje gång han inträder i tjänstgöring eller från en till annan fabrik förflyttas.

6 mom. af ifrågavarande § i Eders Kungl. Maj:ts förslag innehåller bestämmelser rörande förhållandet mellan tillverkare och den vid fabrik

anställda kontrollpersonalen. I fråga om detta moment har Riksdagen upptagit hvad kommittén i förevarande afseende föreslagit, hvadan i den af Riksdagen beslutade förordningen stadgandet i fråga erhållit den affattning, kommittén föreslagit.

Enligt bestämmelserna i mom. b af 47 § skall beträffande i gång varande fabriker Eders Kungl. Maj:t äga att efter omständigheterna meddela särskilda undantagsföreskrifter. I fråga om dessa föreskrifter har Riksdagen funnit det ligga i sakens natur, att kontrollanordningarna icke göras för näringsidkarne mera betungande eller mera hindrande än som för kontrollen är nödigt, och Riksdagen förutsätter därför, att Eders Kungl. Maj:t lämnar tillverkarnes erforderliga lindringar, där sådant kan ske utan någon skada för staten eller utan risk för kontrollsäkerheten.

Enligt 14 § i förslaget skall tillverkare äga att äfven utom fabriksområdet men i fabriken närhet upplägga obeskattadt socker i magasin, som uteslutande användes till förvarande af sådant socker; och skall sådant magasin räknas till fabriken. Då vid en af de skånska sockerfabrikerna för närvarande finnes ett sockermagasin, som, ehuru beläget på mindre än en kilometers afstånd från fabriken, genom sin belägenhet i öfrigt till äfventyrs icke skulle anses ligga i fabriken närhet, har ett öfvergångsstadgande beträffande redan befintliga magasin ansetts böra i förordningen inflyta; och har i följd häraf ett tillägg gjorts till 47 §.

Slutligen har, i öfverensstämmelse med såväl förordningen angående villkoren för tillverkning af brännvin som ock förordningen angående tillverkning och beskattning af maldrycker, den af Eders Kungl. Maj:t i förevarande förslag använda benämningen tillståndsbref ansetts böra å samtliga ställen i förslaget utbytas mot tillståndsbevis.

Riksdagen har alltså icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag oförändradt; hvaremot Riksdagen, med iakttagande af här ofvan omförmälda beslut jämte ytterligare några mindre väsentliga ändringar, antagit en förordning om beskattning af socker af den lydelse, bilagan A. till denna skrifvelse utvisar.

Vidare har i en till Riksdagen aflåten proposition, n:o 77, af den 6 mars innevarande år Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att besluta:

dels att tullsatsen å socker, raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulveriseradt socker, skall från och med den 1 januari 1906 utgå med 30 öre för kilogram;

dels att tullsatsen å socker, oraffineradt, till färgen icke mörkare än n:o 18 af den i världshandeln gällande holländska standard, likaledes från och med den 1 januari 1906 skall utgå med 30 öre för kilogram;

dels att den i 9 § i underrättelser om hvad vid tulltaxans tillämpning iakttagas bör under vissa villkor medgifna restitution af tullmedlen vid utförsel sjöledes från stapelstad af raffineradt socker, topp-, kandi- och kak-, hvilket tillverkats inom riket af utländskt råämne, skall från och med den 1 januari 1906 utgå med 26 öre för kilogram sådant socker;

dels att den i nyssnämnda § medgifna restitution af tullmedlen för karameller och andra konfityrer från och med den 1 januari 1906 skall utgå med 27 öre för kilogram;

dels — under förutsättning af bifall till Eders Kungl. Maj:ts ofvanberörda proposition med förslag till förordning om beskattning af socker —

a) att tullsatserna å nedannämnda slag af socker från och med den 1 september 1906 skola utgöra följande belopp, nämligen:

å socker, raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulveriseradt socker, 17 öre för kilogram;

å socker, oraffineradt, till färgen icke mörkare än ofvannämnda i världshandeln gällande standardnummer, likaledes 17 öre för kilogram;

å socker, till färgen mörkare än samma standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, 11,75 öre för kilogram;

b) att från och med den 1 september 1906 den jämlikt 9 § i ofvan omnämnda underrättelser under vissa villkor medgifna restitution af tullmedlen vid utförsel af förenämnda där angifna slag af inom riket utaf utländskt råämne tillverkad socker skall utgå med 13 öre för kilogram; samt

c) att den i 9 § 1 mom. tulltaxeunderrättelserna förekommande bestämmelse om restitution af tullmedlen för karameller och andra konfityrer från och med den 1 september 1906 skall upphöra att gälla;

dels ock att de i tulltaxan bestämda tilläggsafgifter till nu gällande tullsatser å vissa slag af socker, som tillverkats i vissa där särskildt angifna länder, skola beräknas i förhållande till de, enligt hvad ofvan sagts, för hvarje tid bestämda tullsatser.

Eders Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande proposition har icke vunnit Riksdagens bifall, såvidt den rör tiden från och med den 1 januari 1906 till den 1 september samma år. Däremot har Riksdagen, med godkännande i öfrigt af nyssnämnda proposition, beslutit,

a) att tullsatserna å nedannämnda slag af socker från och med den 1 september 1906 skola utgöra följande belopp, nämligen:

å socker, raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt eller pulveriseradt socker, 17 öre för kilogram;

å socker, oraffineradt, till färgen icke mörkare än n:o 18 af den i världshandeln gällande holländska standard, likaledes 17 öre för kilogram;

å socker, oraffineradt, till färgen mörkare än samma standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, 11,75 öre för kilogram;

b) att från och med den 1 september 1906 den jämlikt § 9 i under rättelser om hvad vid tulltaxans tillämpning iakttagas bör under vissa villkor medgifna restitution af tullmedlen vid utförsel sjöledes från stapelstad af raffineradt socker, topp-, kandi- och kak-, hvilket tillverkats inom riket af utländskt råämne, skall utgå med 13 öre för kilogram sådant socker;

c) att den i § 9 mom. 1 tulltaxeunderrättelserna förekommande bestämmelse om restitution af tullmedlen för karameller och andra konfityrer från och med den 1 september 1906 skall upphöra att gälla; samt

d) att de i tulltaxan bestämda tilläggsafgifter till nu gällande tullsatser å vissa slag af socker, som tillverkats i vissa där särskildt angifna länder, skola beräknas i förhållande till de, enligt hvad ofvan sagts, bestämda tullsatser.

Slutligen har genom proposition, n:o 78, af den 6 sistlidna mars Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att besluta,

dels att § 2 i förordningen om beskattning af hvitbetssocker-tillverkningen i riket den 19 maj 1893, sådan nämnda § lyder enligt

kungörelsen den 12 augusti 1902, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Det enligt § 1 beskattningspliktiga råsockret beräknas efter de för tillverkningen använda betornas vikt sålunda, att etthundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor antagas lämna ett utbyte af tretton kilogram socker;

dels ock att berörda § i dess sålunda förändrade lydelse skall lända till efterrättelse från och med den 1 september 1905.

Denna proposition har icke vunnit Riksdagens bifall; hvaremot Riksdagen, i anledning af en inom Riksdagen väckt motion, för sin del beslutit, att § 2 i nyssnämnda förordning skall erhålla följande förändrade lydelse:

Det enligt § 1 beskattningspliktiga råsockret beräknas efter de för tillverkningen använda betornas vikt sålunda, att etthundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor antagas lämna ett utbyte af tolf kilogram socker; dock att för de inom Östergötland och Västergötland den 16 maj 1905 anlagda eller under anläggning varande hvitbetssockerfabriker utbytet af etthundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor från och med den 1 september 1905 beräknas utgöra tio kilogram socker.

Stockholm den 19 maj 1905.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. A.

Förordning om beskattning af socker.

KAP. I. Om skattens beräkning och erläggande.

1 §.

1. För allt socker, som inom riket tillverkas eller dit införes, skall, på sätt i denna förordning närmare bestämmes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas skatt med tretton öre för hvarje kilogram. För socker, som till riket införes, skall därjämte erläggas tull enligt tulltaxan.

2. Till socker räknas ej honung, stärkelsesocker (glykos) och maltsocker (maltos) samt ej heller sirup eller melass, i hvilka den genom direkt polarisation utrönta sockerhalten är mindre än sjuttio procent af torrsubbstansens vikt.

3. För socker, som enligt de föreskrifter, Kungl. Maj:t vill meddela, gjorts till förtäring af människor obrukbart (denaturerats), erlägges ej skatt.

2 §.

Intill dess socker, som inom riket tillverkas eller dit införes, utlämnas till fritt bruk, skall detsamma stå under statens kontroll. Denna kontroll utöfvas dels af tullverket öfver infördt socker, tills det öfverföres till sockerfabrik eller allmänt sockernederlag eller utlämnas till fritt bruk, dels ock, på sätt i denna förordning och särskild af Kungl. Maj:t fastställd ordningsstadga närmare bestämmes, vid fabriker, i hvilka socker tillverkas eller raffineras, och i allmänna sockernederlag.

3 §.

På Kungl. Maj:ts pröfning skall bero, om och under hvilka villkor och kontroller samt mot hvilken afgift allmänt nederlag för obeskattadt socker utan sammanhang med sockertillverkning må medgifvas.

4 §.

Från fabrik, som står under kontroll, eller från allmänt socker-nederlag må socker, utan erläggande af sockerskatt, från riket utföras, om utförseln sker genom tullkammare under den kontroll och de villkor, som i tullstadgan bestämmas för utförsel af nederlagsgoods, dock att, hvad sålunda är stadgadt, icke skall äga tillämpning, så länge den i Bryssel den 5 mars 1902 afslutade konventionen angående beskattningen af socker är för Sverige gällande.

5 §.

1. Innan socker från fabrik eller allmänt sockernederlag utlämnas till fritt bruk, skall den därå belöpande skatt inbetalas till landtränteriet i det län, där fabriken eller nederlaget finnes, eller, hvad fabrik eller sockernederlag i Stockholm angår, till öfverståthållareämbetet; dock att, därest tillverkaren eller nederlagsinnehafvaren ställer säkerhet, som af Kungl. Maj:ts befallningshafvande godkännes, han må för en tid af tre månader åtnjuta anstånd med erläggande af skatt.

2. Försummar tillverkare eller nederlagsinnehafvare att inbetala förfallen skatt, skall all ogulden skatt genast utmätas, och hafve den försumlige förlorat rätten att under det tillverkningsår åtnjuta anstånd med skatts erläggande.

3. Då socker från tullverket utlämnas till fritt bruk, skall sockerskatt samtidigt med tullen till tullverket erläggas. Om betalningsanstånd, ställande af säkerhet samt påföljd för fördröjd eller uteblifven betalning gälle hvad i tullstadgan beträffande tullafgifter stadgas.

6 §.

Har socker, som utlämnats till fritt bruk, innan köparen mottagit det, blifvit så skadadt, att tillverkaren önskar omarbета detsamma, må under den kontroll, chefen för finansdepartementets kontroll- och juste-

ringsbyrå föreskrifver, sockret för omarbetning åter införs i den fabrik, hvarifrån det utförts, och socker till lika mängd och af samma slag utan erläggande af ytterligare skatt från densamma utlämnas till fritt bruk. Sockrets mängd och slag bestämmas af den vid fabriken anstälde förste kontrollören eller, i tvistigt fall, på tillverkarens bekostnad genom sakkunnige, som chefen för nämnda byrå tillkallar.

KAP. II. Om tillverkare och hvad honom åligger.

7 §.

1. Med tillverkare förstås i denna författning den person, hvilken såsom ägare, innehafvare, verkställande direktör eller disponent eller i annan egenskap har högsta inseedet öfver sockerfabriks skötsel och för hvilken därför tillståndsbevis för tillverknings utöfvande skall utfärdas.

2. Ej må tillståndsbevis utfärdas för den, som blifvit dömd till ansvar för brott, som omförmäles i 34 eller 35 § i denna förordning.

8 §.

Tillverkningsår räknas från och med den 1 september till och med den 31 augusti.

9 §.

Fabrik, som afser tillverkning eller raffinering af socker, skall vara så byggd och inrättad, att, enligt de närmare föreskrifter, som i denna förordning eller i ordningsstadgan meddelas, en betryggande bevakning af densamma till skydd mot skatteförsnillning utan svårighet kan äga rum.

10 §.

1. Vid råsockerfabrik skall fabriksbyggnaden ligga fritt, utan samband med andra byggnader, och må icke, med undantag för kontorslokal, innehålla andra lägenheter än dem, som äro behöfliga för socker-tillverkningen. De lägenheter, i hvilka råsockrets centrifugering och uppvägning försiggå, skola bilda en särskild afdelning af byggnaden

(sockerhuset), så att de, om så erfordras, må kunna afstängas från öfriga delar af densamma.

2. Mellan sockerhuset och den öfriga delen af fabriken må endast finnas en genomgång. Vid denna genomgång skall för de vid fabriken anställda kontrollörer finnas vaktrum med åt genomgången vettande fönster. Om magasin för sockers uppläggande gränsar till sockerhuset, må genomgång finnas äfven till magasinet.

3. Fönstren på centrifugrummets yttreväggar skola vara försedda med järngaller samt fönstren till öfriga lägenheter i sockerhuset äfvensom gluggarna till under detsamma belägna källare med järngaller eller nät af järntråd på sätt i ordningsstadgan föreskrifves.

11 §.

1. Vid fabrik för framställning af raffineradt socker skall antingen fabriksbyggnaden ligga fritt, utan samband med andra byggnader, samt hafva samtliga utåt vettande fönster försedda med järngaller eller nät af järntråd, eller ock skall fabriksområdet vara fullständigt omgivet af ett minst två meter högt stängsel, där ej på grund af särskilda förhållanden Kungl. Maj:t finner mindre fullständig anordning kunna medgifvas. Till stängslet må räknas brandmur så ock till fabriken hörande byggnad, som till fabriksområdets utsida ej har annan öppning än sådan ingång, som är bevakad eller ställd under kronans lås, eller fönster, försedda med järngaller eller nät af järntråd.

Stängsel skall så anbringas, att detsamma ej ligger på mindre än fem meters afstånd från byggnad, som ligger inom och ej utgör del af stängslet.

För fabrik, som ligger vid öppen plats eller gata vare sig i stad eller inom område, tillhörande station å statens järnvägar, eller vid allmän hamn, må eftergift i föreskrifterna angående afstängningen kunna medgifvas af chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå.

2. För trafiken till och från fabriken må i stängslet kring densamma i regel ej hållas öppna mer än två ingångar om dagen och en om natten. Alla andra ingångar skola vara stängda med kronans lås, och få de vid behof öppnas allenast i kontrolltjänstemans närvaro.

3. Vid hvarje ingång, som icke i allmänhet hålles stängd, skall finnas vaktstuga eller vaktrum för de till ingångens bevakning anställda kontrollörer. Från vaktrummet skall finnas fönster, vettande åt ingången till fabriken.

12 §.

1. Utan hinder af bestämmelserna i 10 och 11 §§ må i fabrik jämväl finnas förseglade eller plomberade reservutgångar för att be-
gagnas i händelse af eldfara.

2. I hvarje sockerfabrik skall finnas ett för kontrollpersonalen afsedt expeditionsrum med minst tjugu kvadratmeters golftyta.

3. Det åligger tillverkaren att förse expeditionsrummet och de i 10 och 11 §§ omnämnda vaktrummen med erforderliga möbler samt bekosta deras belysning och uppvärmning.

4. Vederbörande öfverkontrollör och förste kontrollör eller dennes ställföreträdare äge tillträde till fabriken's laboratorium för utförandet af behöfliga undersökningar.

13 §.

De i 9, 10, 11 och 12 §§ meddelade föreskrifter afse ej sådan sockerfabrik (*saftstation*), där arbetet inskränker sig därtill, att saften afvinnes betor och i rörledning föres till annan sockerfabrik för vidare bearbetning.

Vid saftstation utöfvas kontrollen af vederbörande öfverkontrollör på sätt ordningsstadgan föreskrifver.

14 §.

1. Tillverkare äger att äfven utom fabriksområdet men i fabriken's närhet upplägga obeskattadt socker i magasin, som uteslutande användes till förvarande af sådant socker. Sådant magasin räknas till fabriken och skall stå under kronans lås.

2. Tillverkare äger att, när han så önskar, få tillträde till magasin, där han har obeskattadt socker upplagdt, men skall därvid kontrolltjänsteman vara närvarande.

15 §.

1. Innan arbete för tillverkning eller raffinering af socker första gången må i fabrik taga sin början, skall tillverkare låta i två exemplar upprätta och till öfverkontrollören öfverlämna dels en enligt de närmare föreskrifter, som i ordningsstadgan meddelas, affattad beskrifning å

fabriken med tillhörande område, dels ock planritning öfver fabriksområdet och samtliga fabrikslokaler med tydligt angifvande af det ändamål, hvar-till hvarje lokal är afsedd. Ett exemplar af ritning och beskrifning förvaras vid fabriken och det andra insändes af öfverkontrollören till kontroll- och justeringsbyrån.

2. När i anseende till vidtagna förändringar inom fabrik chefen för kontroll- och justeringsbyrån anser ritningen öfver densamma icke vidare vara tillfyllestgörande, åligger det tillverkaren att anskaffa ny ritning och beskrifning, äfvenledes i två exemplar.

16 §.

Öfver byggnader, lägenheter, anordningar, fasta apparater och fasta kärl, som icke blifvit upptagna i den i 15 § omnämnda beskrifning eller som där upptagits men sedermera ändrats, skall, förr än densamma må användas vid tillverkning eller raffinering af socker, tillverkare låta i två exemplar upprätta beskrifning och ritning, med hvilka förfares på sätt i 15 § stadgas.

17 §.

1. Då fabrik skall sättas i gång eller vid början af ett tillverkningsår fortfarande vara i verksamhet, åligger det tillverkaren att minst tio dagar förr, än rörelsen må börja, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifva skriftlig *driftsanmälan* med uppgift om

- a) dagen, då han ämnar börja rörelsen,
- b) huruvida arbetet skall fortgå dag och natt eller endast om dagen,
- c) antalet ingångar, som i allmänhet skola hållas öppna,
- d) huruvida socker skall förvaras utom fabriksområdet, samt
- e) ombud, som i tillverkarens frånvaro skall företräda honom

inför kontrolltjänstemännen, hvarjämte, därest fabriken ej står under kontroll, då anmälan göres, vid densamma skall fogas intyg af vederbörande öfverkontrollör, att anordningarna vid fabriken icke strida mot denna förordnings eller ordningsstadgans föreskrifter.

2. Finnes ej hinder för rörelsens utöfvande, meddele Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillståndsbevis.

3. Vill tillverkare, sedan driftsanmälan skett, ändra lämnad uppgift, vare han pliktig därom ofördröjligen göra skriftlig anmälan hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

4. Driftsanmälan äfvensom anmälan enligt 3 mom. skall ingifvas i två exemplar, af hvilka Kungl. Maj:ts befallningshafvande behåller det ena och ofördröjligen öfverlämnar det andra till vederbörande öfverkontrollör.

18 §.

Då arbetet vid fabrik afslutats, skall tillverkaren ofördröjligen därom göra anmälan hos förste kontrollören; och åligger det denne att lämna tillverkaren bevis om gjord anmälan äfvensom att, så fort ske kan, därom underrätta Kungl. Maj:ts befallningshafvande, kontroll- och justeringsbyrån samt öfverkontrollören.

Vill tillverkaren, sedan anmälan om arbetets afslutande blifvit gjord, under tillverkningsåret åter upptaga rörelsen i fabriken, göra ny anmälan på sätt i 17 § är stadgadt. Finnes ej hinder för rörelsens utöfvande, meddele Kungl. Maj:ts befallningshafvande nytt tillståndsbevis.

19 §.

Till kontroll- och justeringsbyrån skall Kungl. Maj:ts befallningshafvande första helgfria dag i hvarje vecka insända uppgift å de tillståndsbevis, som under föregående vecka utfärdats, och å de anmälningar, som under samma tid må hafva gjorts enligt 17 § 3 mom.

20 §.

Om i annan fabrik än sådan, som omförmäles i 13 §, arbete för sockertillverkningen ej företages inom fem helgfria dygn efter den i driftsanmälan uppgifna tiden, åligger det tillverkaren att för hela den tid, hvarunder arbete icke ägt rum, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande inbetala det förste kontrollör och öfriga kontrollörer vid fabriken tillkommande arfvode, vid äfventyr, om betalning ej sker, att Kungl. Maj:ts befallningshafvande låter hos honom utmäta detsamma.

Har under den del af året, arbete i fabriken enligt anmälan fortgått, icke vid fabriken tillverkats i medeltal femtusen kilogram socker för hvarje helgfritt dygn, åligger det tillverkaren att till Kungl. Maj:ts befallningshafvande inbetala hela det förste kontrollör och öfriga kontrollörer vid fabriken tillkommande arfvode, vid äfventyr, som i föregående mom. är sagdt.

21 §.

Tillverkare åligger att öfver tillverkningens gång föra sådan bok, att därur med lätthet kan inhämtas, huru stor ytvidd varit använd för odling af de betor, som inom fabriken afverkats, huru stor mängd råämnen vid tillverkningen användts, betornas sockerhalt, huru mycket af särskilda fabrikater i fabriken vunnits, samt huru mycket socker, sirup eller melass bortförts från fabriken, äfvensom i öfrigt sådana upplysningar erhållas, som för upprättande af en tillförlitlig statistik öfver sockerindustrien erfordras; och vare tillverkare skyldig att i afseende å bokens anordning och förande ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som chefen för kontroll- och justeringsbyrån meddelar. Nämda bok skall, när helst så påfordras, hållas tillgänglig för den öfverkontrollör och den förste kontrollör, under hvilkas inseende fabriken är ställd.

22 §.

Tillverkare ställe sig till efterrättelse hvad ordningsstadgan innehåller om hans åligganden samt de föreskrifter, chefen för kontroll- och justeringsbyrån, eller vederbörande kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller ordningsstadgan meddelar.

23 §.

Vill någon, utan sammanhang med sockertillverkning, tillverka sirup eller melass, hvarom i 1 § 2 mom. förmåles, göra för hvarje tillverkningsår, minst tio dagar förrän arbetet i fabriken börjar, hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande anmälan därom, med angifvande af det ställe, där tillverkningen skall bedrifvas, och ombud som i yrkesutöfvarens frånvaro skall företräda honom inför den, som skall utöfva kontrollen vid fabriken. Finnes ej hinder för rörelsens utöfvande, meddele Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillståndsbevis. När tillverkningen upphört, göra yrkesutöfvaren ock anmälan hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande. Om inkommen anmälan underrätte Kungl. Maj:ts befallningshafvande skyndsamt kontroll- och justeringsbyrån och vederbörande öfverkontrollör.

Finnes inom fabrik, hvarom i denna § är fråga, anordning för framställning af kristalliseradt socker, skall densamma sättas under kronans lås eller försegling.

Yrkesutöfvare i sådan fabrik vare ock skyldig att föra bok, i tillämpliga delar så inrättad som i 21 § sägs. Nämda bok skall, när helst det påfordras, hållas tillgänglig för den öfverkontrollör, under hvars inseende fabriken är ställd, äfvensom för den, hvilken eljest äger anställa undersökning i fabriken.

Hvad i öfrigt i denna förordning är stadgadt om tillverkare och fabrik, äger icke tillämpning å yrkesutöfvare och fabrik, hvarom i denna § förmäles.

Såsom ersättning för kontrollkostnaden skall yrkesutöfvaren för hvarje månad till Kungl. Maj:ts befallningshafvande inbetala tio kronor för hvarje helgfritt dygn, hvarunder arbetet enligt anmälan kunnat under månaden pågå. Betalas ej afgiften inom utgången af den påföljande månaden, varde densamma utmätt.

KAP. III. Om kontrollen.

24 §.

Öfverinseendet öfver kontrollen vid sockerbeskattningen, för så vidt denna kontroll icke ankommer på tullverket, utöfvas af chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå.

25 §.

1. Enligt de närmare föreskrifter, som innehållas i ordningsstadgan, utöfvas den i 24 § afsedda kontrollen af öfverkontrollörer, förste kontrollörer, kontrollörer och tillsyningsmän.

2. Öfverkontrollörer förordnas af Kungl. Maj:t, som bestämmer dem tillkommande ersättning.

3. Förste kontrollörer och kontrollörer utses af Kungl. Maj:ts befallningshafvande efter förslag af vederbörande öfverkontrollör samt, hvad förste kontrollörerna angår, efter chefens för kontroll- och justeringsbyrån hörande.

4. Dagarfvode utgår af statsmedel under tjänstetiden till förste kontrollör med tolf och till annan kontrollör med sex kronor, dock att, där förste kontrollör varit inkallad till tjänstgöring mer än sex månader om året, arfvodet för öfverskjutande tjänstetid bestämes till åtta kronor om dagen; och erhåller förste kontrollör dessutom, om resa förekommer,

reseersättning med tio kronor för hvarje gång han inträder i tjänstgöring eller från en till annan fabrik förflyttas.

5. Är fabrik belägen utom stad, köping eller municipalsamhälle, vare tillverkaren pliktig att på anmodan af Kungl. Maj:ts befallningshafvande åt en hvar af den vid fabriken anställda kontrollpersonal till ett pris af en krona om dagen upplåta ett eldadt, städadt samt med nödiga möbler och sängkläder försedt boningsrum, beläget i fabriken närhet. Oafsedt fabriken belägenhet vare tillverkare ock skyldig att, på anmodan af Kungl. Maj:ts befallningshafvande, åt en hvar af kontrollpersonalen, som sådant önskar, anskaffa lämplig kost mot en ersättning af två kronor om dagen. De i detta mom. omförmälda ersättningsbelopp afdragas från det vederbörande tillkommande arfvode och tillhandahållas tillverkaren genom Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

6. Då arbete i sockerfabrik ej pågår och allt socker inlagts i magasin under kronans lås, skola förste kontrollör och kontrollörer återkallas och tillsynen vid magasinet öfverlämnas åt en af Kungl. Maj:ts befallningshafvande utsedd tillsyningsman, hvilken i arfvode af statsmedel erhåller tio kronor för hvarje dag hans verksamhet vid magasinet påkallats. Påkallas tillsyningsmannens åtgärd under tillverkningsåret mer än trettiofem särskilda dagar, skall ersättningen för de öfverskjutande dagarna gäldas af tillverkaren.

26 §.

För uppvägning af socker vare tillverkare skyldig att anskaffa och underhålla våg äfvensom nödiga vikter.

Allt arbetsbiträde, som erfordras för vägningen, lämnas af tillverkaren.

27 §.

Allt socker, som i fabrik införes, där tillverkas eller raffineras eller därifrån utföres, skall till vikten bestämmas på sätt ordningsstadgan föreskrifver.

28 §.

1. När socker skall uttagas från fabrik, göre tillverkaren hos förste kontrollören eller tillsyningsmannen skriftlig anmälan därom, med angifvande af sockrets slag och vikten af hvarje kolli, äfvensom huru-

vida sockret skall utlämnas till fritt bruk eller försändas till annan fabrik, allmänt sockernederlag eller tullkammare.

2. Utlämnas socker till fritt bruk, skall, sedan vikten däraf blifvit bestämd samt skatt erlagd eller säkerhet därför ställd, förste kontrollören eller tillsyningsmannen utfärda vägsedel i två exemplar, af hvilka det ena öfverlämnas till tillverkaren och det andra, försedt med kvitto af tillverkaren eller hans ombud, bilägges kontrollhandlingarna.

3. Föres socker till annan fabrik, allmänt sockernederlag eller tullkammare, skall, sedan vikten däraf blifvit bestämd, försändelsen i öfrigt ske under de villkor och bestämmelser, som meddelas i ordningsstadgan.

29 §.

1. Innan sirup eller melass utlämnas från fabrik, bestämmes dess sockerhalt på sätt i 1 § 2 mom. är sagdt. Är denna sjuttio procent eller däröfver af torrsubstansens vikt, förfares med varan på sätt om socker är stadgadt; är sockerhalten mindre än sjuttio procent af torrsubstansens vikt, äger tillverkaren att fritt förfoga öfver varan.

2. Är tillverkaren ej nöjd med undersökning, som enligt 1 mom. blifvit i fabriken verkställd å sirup eller melass, tages däraf prof, som, försedt med förste kontrollörens och tillverkarens sigill, insändes till kontroll- och justeringsbyrån för verkställande af ny undersökning, hvars resultat blir afgörande.

30 §.

Där så nödigt aktas, må inventering och uppvägning af allt i fabrik eller magasin befintligt socker äga rum. När fabrik eller magasin står under tillsyn af tillsyningsman, äge Kungl. Maj:ts befallningshafvande men eljest chefen för kontroll- och justeringsbyrån förordna om inventering.

31 §.

Kontrolltjänsteman skall, när helst han det fordrar, för undersökning äga tillträde till alla inom fabriken befintliga lägenheter, till boningsrum dock endast mellan klockan nio förmiddagen och klockan nio eftermiddagen, äfvensom hafva rätt att anställa undersökning å personer, som lämna, eller varor, som bortföras från fabriken.

32 §.

Öfverkontrollör äge när som helst tillträde till sådan fabrik, som i 23 § omförmäles, och att där taga prof af tillverkningen för dess undersökande. Till boningsrum äge han dock ej tillträde mellan klockan nio eftermiddagen och klockan nio förmiddagen.

33 §.

Allmän åklagare äger anställa undersökning för upptäckande af förbrytelser mot denna förordning.

Sådan undersökning bör göras i två vittnens närvaro, och bör förrättningsmannen för att tillgodonjuta det skydd, som honom därvid tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbjudet tjänste-tecken eller, innan förrättningen företages, uppvisa fullmakt eller förordnande.

Bor förrättningsmannen inom orten eller är där allmänt känd, vare han frikallad från skyldigheten att sålunda styrka sin behörighet.

KAP. IV. Om ansvar för öfverträdelse af förordningens föreskrifter.

34 §.

Den, som utan tillståndsbevis tillverkar eller raffinerar socker, böte från och med etthundra till och med tvåtusen kronor eller straffes med fängelse från och med en till och med sex månader samt gälde den i 1 § stadgade skatt, hvilken i sådant fall beräknas efter den tillverkning, som med ledning af redskapens beskaffenhet, den tid densamma må hafva varit i bruk och hvad i öfrigt i målet förekommit kan antagas hafva ägt rum.

Tillverkar någon utan tillståndsbevis sirup eller melass, straffes med böter från och med femtio till och med ettusen kronor.

35 §.

Den, som i syfte att undandraga statsverket skatt från fabrik, där tillverkning eller raffinering af socker på grund af tillståndsbevis bedrifves, eller från lägenhet, där obeskattadt socker

förvaras under kronans lås, eller under transport af obeskattadt socker undansnillar sådant,

eller i fabrik för tillverkning eller raffinering af socker eller i allmänt sockernederlag eller under transport af obeskattadt socker olofligen bryter försegling eller öppnar eller borttager lås, som kontrolltjänsteman eller tullförvaltning åsatt,

eller i fabrik eller nederlag, hvarom ofvan sagts, vidtager åtgärd, hvarigenom vid uppvägning af socker mindre än sockrets rätta vikt af vågen angifves,

eller eljest där svikligen förfar,

straffes med böter från och med femhundra till och med femtusen kronor eller dömes till fängelse från och med en månad till och med ett år.

Den sakfällde erlägge ock den skatt, han undandragit statsverket.

36 §.

Tillverkare ansvarar för förbrytelse, som med hans vetskap mot denna förordning begås af arbetare eller annan vid sockerfabriken anställd person, liksom vore förbrytelsen af honom själf begången. Begagnar tillverkaren ombud vid rörelsens utöfvande, ansvare ombudet jämte tillverkaren och lika med denne för sådan förbrytelse.

Hvad i denna § är stadgadt om tillverkare äge motsvarande tillämpning å innehafvare af allmänt sockernederlag.

37 §.

1. Underlåter tillverkare att, i enlighet med därom gifna föreskrifter, föra den bok, som omförmåles i 21 §, eller vägrar han öfverkontrollör eller förste kontrollör tillgång till samma bok eller vederbörande kontrolltjänsteman eller den, hvilken äger anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning, tillträde till rum eller byggnad, där undersökning må ske, eller till ritning och beskrifning öfver fabriken, straffes med böter från och med etthundra till och med ettusen kronor.

2. Underlåter yrkesutöfvare, hvarom i 23 § sägs, att i enlighet med därom gifna föreskrifter föra bok, som omförmåles i 21 §, eller vägrar han öfverkontrollör eller den, hvilken eljest äger anställa undersökning i fabriken, tillgång till nämnda bok eller tillträde till rum eller byggnad, där undersökning må ske, vare underkastad enahanda ansvar, som i 1 mom. är stadgadt.

38 §.

Uraktlåter tillverkare eller nederlagsinnehafvare att ställa sig till efterrättelse något af hvad i denna förordning eller gällande ordningsstadga rörande sockerbeskattningen föreskrifves eller de föreskrifter i fråga om tillverkares åliggande, chefen för kontroll- och justeringsbyrån, vederbörande kontrolltjänsteman eller tillsyningsman i enlighet med denna förordning eller ordningsstadgan meddelar, straffes, där ej särskildt ansvar är bestämdt, med böter från och med fem till och med etthundra kronor; och äge Kungl. Maj:ts befallningshafvande att vid lämpligt vite ålägga den tredskande att sin skyldighet genast eller inom utsatt tid fullgöra eller ock att låta tillsvidare afbryta tillverkningen.

39 §.

Tillverkare, nederlagsinnehafvare eller sådan yrkesutöfvare, som i 23 § omförmäles, hvilken åt kontrolltjänsteman, som öfver hans fabrik eller nederlag utöfvar tillsyn, såsom gifva något gifver eller erbjuder, böte från och med tjugu till och med tvåhundra kronor. Kontrolltjänsteman, som gifvan mottager, vare underkastad lika ansvar och miste därjämte befattningen.

40 §.

Den, som innehar eller innehåft befattning med kontrollen vid sockerbeskattningen, vare förbjudet att röja tillverkares yrkeshemlighet eller affärsförhållanden. Gör han detta och framgår ej af omständigheterna, att han om den hemlighet eller de affärsförhållanden erhållit kännedom å tid, då han dylik befattning ej innehåft, straffes med böter från och med femtio till och med ettusen kronor. Sker det för att göra skada eller begagnar han sig af berörda yrkeshemlighet eller affärsförhållanden till egen eller annans fördel, då må till fängelse från och med en månad till och med två år dömas.

Har i nu omförmälda hänseenden genom kontrolltjänstemans åtgöranden skada uppkommit, vare han ock skyldig den till fullo godtgöra.

41 §.

Anställes undersökning, hvarom i 33 § förmäles, mellan klockan nio om aftonen och klockan fem om morgonen å ställe, dit kontrollpersonalen då ej äger fritt tillträde, men upptäckes ej förbrytelse, böte

förrättningsmannen från och med fem till och med femtio kronor, där han ej haft giltig anledning till undersökningen.

42 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

43 §.

Då skatt jämte böter blifvit ådömd enligt denna förordning, må, där tillgång saknas till skatten eller någon del däraf, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfällde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

44 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel. Sådan del tillkomme dock ej angifvare, då angivelse skett af föräldrar mot barn, barn mot föräldrar, makar eller syskon mot hvarandra, annan skyldeman mot den, hos hvilken han njuter kost och underhåll, fosterbarn mot fosterföräldrar eller tjänare mot husbondefolk under den tid, de äro i tjänsten.

45 §.

Förbrytelse mot denna förordning må endast åtalas af allmän åklagare.

Finner den, som med kontrollen har befattning, öfverträdelse begången, som bör föranleda åtal, anmäla han det för allmän åklagare.

KAP. V. Öfvergångsstadganden.

46 §.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 september 1906, då kungl. förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen den 19 maj 1893 med däri gjorda ändringar upphör att gälla; dock att de i denna förordning meddelade föreskrifter om anmälan och om förordnande af kontrolltjänstemän för det tillverkningsår, som börjar den 1 september 1906, därförut skola lända till efterrättelse.

47 §.

Beträffande de fabriker, inom hvilka arbete bedrifvits under tillverkningsåret 1904—1905 och som skola vara i gång under tillverkningsåret 1906—1907, skall dock särskildt till efterrättelse lända:

a) De i 10 och 11 §§ omförmälda galler och järnträdsnät samt de i 11 § omförmälda vaktstugor skola första gången bekostas af staten. Detsamma gälla om de i 11 § omförmälda stängsel, såvida de utgöras af träplank, men om tillverkaren önskar uppföra stängslet af annat material, erhåller han af statsmedel såsom bidrag därtill ett belopp, motsvarande kostnaden för ett stängsel af träplank.

b) Därest afsevärda svårigheter möta att inskränka antalet af fabriken ingångar till två eller att i öfrigt vidtaga föreskrifna anordningar vid fabrik, vill Kungl. Maj:t på framställning af tillverkaren och efter vederbörandes hörande för fabriken meddela de förändrade bestämmelser, som af omständigheterna kunna påkallas.

c) Senast den 1 oktober 1905 skall tillverkare till Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifva ritningar till de stängsel och vaktstugor samt beskrifning å de galler och nät, som vid fabriken erfordras, jämte kostnadsförslag samt förklaring, till hvilket pris han är villig utföra arbetet. Till ledning vid förslagens bedömande skall han därjämte ingifva den i 15 § omförmälda beskrifning öfver fabriken med tillhörande planritning, försedd med öfverkontrollörens intyg om verkställd besiktning. Efter infordrande af yttrande från öfverkontrollör och en i byggnadsfrågor och ortens pris förfaren person har Kungl. Maj:ts befallningshafvande att med eget utlåtande insända handlingarna till Kungl. Maj:t, som beslutar i ämnet. Vill tillverkaren ej utföra arbetet till det pris, Kungl. Maj:t bestämmer, skall arbetets utförande utbjudas på entreprenad.

d) För det i 14 § omförmälda ändamål må redan befintligt, före år 1905 till förvaring af socker användt magasin, äfven om det icke anses ligga i fabriken närhet, fortfarande begagnas, för så vidt det icke är beläget på längre afstånd än en kilometer från fabriken.

48 §.

Vill tillverkare, att socker, som före den 1 september 1906 tillverkats eller förtullats, efter nämnda dag skall kvarligga inom fabriken område, göre före den 1 augusti 1906 anmälan därom hos Kungl. Maj:ts

befallningshafvande, som förordnar förste kontrollör och kontrollörer att, mot arvode enligt 25 §, utöfva bevakning vid fabriken, sätta sockret under kronans lås och i vissa fall, på sätt här nedan sägs, bestämma detsamma till vikt och rendement. Härvid iakttages följande:

a) Socker, som är eller före utgången af augusti månad blir färdigt till förbrukning, sättes den 31 augusti under kronans lås och må af tillverkaren uttagas utan erläggande af den skatt, som i denna förordning stadgas.

b) Råsocker sättes den 31 augusti under kronans lås. Under september månad äger tillverkaren att i mån af behof däraf för raffinering vid egen fabrik eller försändning till annan fabrik uttaga större eller mindre partier, som till vikt och rendement bestämmas, på sätt i mom. e och g sägs. Det råsocker, som den 1 oktober finnes kvar, skall omedelbart på enahanda sätt till vikt och rendement bestämmas.

c) Den 29, 30 och 31 augusti får smältning af socker ej äga rum inom raffinaderi. Det socker, som ännu den 31 augusti är under arbete, bestämmas till vikt och rendement enligt mom. e, f och g.

d) Efter hand som det i mom. b och c omförmälda socker till vikt och rendement bestämmas, skall tillverkaren i vederbörande räkenskap föras till godo den uttrönta mängden af rendementssocker med därå belöpande skatt enligt 1 § eller ock må, där tillverkaren det begär, detsamma tillgodoföras tillverkare vid annan fabrik.

e) Vid den i mom. b och c omförmälda inventering uppväges sockret, dock att, där sockret är packadt i kolli med lika vikt, räkning af antalet kolli och profvägning af två på hundralet må vara tillfyllest, därest ej anledning finnes till antagande, att sockrets vikt ej uppgår till den uppgifna.

f) Vid inventering af sådana sockerprodukter, som förvaras å fasta reservoarer och kärl, utrönes vikten genom mätning och bestämmande af specifika vikten.

g) Vid inventering uttages ur hvarje likartadt parti prof, därvid i intet fall ett prof må representera mer än femtiotusen kilogram. De uttagna profven underkastas kemisk undersökning, hvarvid sockerhalten bestämmas genom polarisation samt askhalten utrönes genom profvets inaskning med svafvelsyra, hvarefter rendementet bestämmas genom att från polarisationen afdraga fem gånger askhalten. Härefter uträknas för hvarje parti den vikt rendementssocker det innehåller. För verkställande af den kemiska undersökningen äger förste kontrollören att på statens bekostnad anlita biträde af sakkunnige.